

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่เดินทางมาท่องเที่ยวชมชนแก่งริมน้ำ จันทบุรี มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรในบริเวณ ต.วัดใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวนรวม 15,213 คน แบ่งเป็นเพศชาย 7,292 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 7,921 คน และประชากรนอกเขต ต.วัดใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี รวมถึงนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนริมน้ำจันทบูร จำนวน 1,277,749 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรในบริเวณ ต.วัดใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี และประชากรนอกเขต ต.วัดใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี รวมถึงนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนริมน้ำจันทบูร คำนวณหากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1970, 886) จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 399.87 คน ผู้วิจัยเลือกใช้ตัวอย่างจำนวนรวมทั้งสิ้น 400 คน โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนริมน้ำจันทบูร โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นคำถามแบบให้ผู้ตอบกรอกเองและตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และสถานะของบุคคล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนริมน้ำจันทบูร 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ

ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 1-5 แทนความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนริมน้ำจันทบูร ดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	มีความคิดเห็นมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยแปลความหมายด้วยวิธีการใช้ค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผล 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 – 1.49	เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.50 – 2.49	เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับน้อย
2.50 – 3.49	เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง
3.50 – 4.49	เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก
4.50 – 5.00	เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open – End) แสดงความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนริมน้ำจันทบูร และการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมที่เคยจัดขึ้นในชุมชนริมน้ำจันทบูร โดยเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการด้วยค่าความถี่ (Frequency) และคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับการคุณภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนริมน้ำจันทบูร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปร

2. สร้างรายการข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ โดยเฉพาะตัวแปรที่เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนริมน้ำจันทบุรีให้ครอบคลุมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน
3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของประธานและกรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ให้สมบูรณ์ถูกต้อง
5. นำแบบสอบถามที่ได้ไปหาความเชื่อมั่นรายข้อ โดยการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ระดับ .96
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น ไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทำการสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดจำนวน 400 ตัวอย่าง และตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้รับแบบสอบถามคืนครบ 400 ฉบับ คิดเป็น 100 %

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อประมวลผลและวิเคราะห์หาค่าต่างๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำมาแจกแจงเป็นความถี่ (Frequency) และคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาชุมชนริมน้ำจันทบุรี รวม 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมสิ่งแวดล้อม โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาชุมชนริมน้ำจันทบูร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ระหว่างเพศ และสถานะของบุคคล โดยใช้การทดสอบค่าสถิติ t (t-test for Dependent Samples)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาชุมชนริมน้ำจันทบูร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ระหว่างอายุ และระดับการศึกษา โดยการวิเคราะห์หาความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี S - Method ของเชฟเฟ (Scheffe')
5. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่เคยจัดขึ้นในชุมชนริมน้ำจันทบูร โดยนำมาแจกแจงเป็นความถี่ (Frequency) และคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

สถิติพื้นฐาน

1. การแจกแจงความถี่ (Frequency)
2. ค่าสถิติร้อยละ (Percentage)
3. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
4. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบทดสอบกับจุดประสงค์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)
2. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlation)
3. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. การหาค่าที (t-test)
2. การหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)
3. การหาค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ S-method ของเชฟเฟ (Scheffe')